

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Tomáše Mottla a soudkyň Mgr. Lucie Jackwerthové a JUDr. Blanky Trávníkové v právní věci žalobce **MUDr. Zdeňka H.**, nar. XXXXX, bytem XXXXX, zastoupeného Mgr. Vladimírem Trnavským, advokátem se sídlem v Karviné, Masarykovo nám. 6/5, proti žalované **České republice – Ministerstvu spravedlnosti**, se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 16, o zaplacení 3 000 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 19. února 2016, č. j. 26 C 37/2015-197,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se **potvrzuje**.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 400 000 s úrokem z prodlení (výrok I.), v části, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci 2 600 000 Kč s úrokem z prodlení, žalobu zamítl (výrok II.) a uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 36 812 Kč (výrok III.).

Takto soud prvního stupně rozhodl o žalobě, kterou žalobce se žalobce domáhal zadostiučinění za nemajetkovou újmu s odůvodněním, že proti němu bylo protiprávně vedeno

trestní stíhání, které skončilo zproštěním obžaloby. Žalovaná konstatovala porušení práva, a nesouhlasila proto s poskytnutím zadostiučinění v penězích.

Soud prvního stupně vzal za prokázané, že usnesením Policie ČR ze dne 14. 2. 2011 bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro pomoc k trestnému činu podvod podle § 10 odst. 1 písm. c) trestního zákona k § 250 odst. 1 a odst. 3 písm. b) trestního zákona, kterého se měl dopustit tím, že od 28. 2. 2003 do 7. 1. 2009 v XXXX, ve zdravotním středisku XXXX, jako závodní lékař Jaroslava O., přesto, že věděl o tom, že Jaroslav O. prodělal dne XXXX, a tedy došlo ke změně jeho zdravotního stavu, po které by již neměl nárok na vyplácení náhrady za ztrátu výdělku v souvislosti s jeho pracovním úrazem z roku 1996, každoročně v letech 2003 až 2008 vystavoval Potvrzení o zdravotním stavu s nesprávnými údaji o jeho zdravotním stavu, čímž Jaroslavu O. umožnil neoprávněně pobírat uvedenou náhradu za ztrátu na výdělku, přičemž za období let 2003 až 2009 mu byla neprávem refundována pojišťovnou Kooperativa pojišťovna, a.s. z prostředků zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání částka ve výši 2 637 957 Kč. Proti tomuto usnesení podal žalobce neúspěšnou stížnost.

Dne 10. 5. 2011 podalo Okresní státní zastupitelství v XXXX pod sp. zn. 1 ZT 236/2010 na žalobce obžalobu. Rozsudkem Okresního soudu v XXXX ze dne 20. 5. 2013, č. j. 1 T 74/2011-383, byl žalobce shledán vinným pro pomoc k trestnému činu podvodu podle § 10 odst. 1 písm. c), § 250 odst. 1, odst. 3 písm. b) trestního zákona a odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání dvou let podmíněně odloženému na zkušební dobu dvou let, a dále mu byla uložena povinnost nahradit poškozené pojišťovně škodu ve výši 789 351 Kč.

K odvolání obžalovaného Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 10. 2. 2014, č. j. 6 To 359/2013-448, zrušil rozsudek Okresního soudu v XXXX ze dne 20. 5. 2013, č. j. 1 T 74/2011-383, a žalobce v plném rozsahu zprostil obžaloby podle § 226 písm. b) trestního řádu, neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

Dne 9. 7. 2014 žalobce uplatnil nárok na poskytnutí náhrady újmy ve výši 3 000 000 Kč u žalované, která ve svém stanovisku ze dne 8. 1. 2015 konstatovala porušení práva a vyslovila omluvu, nároku na přiměřené zadostiučinění v penězích nevyhověla.

Soud prvního stupně uzavřel, že trestním stíháním, které trvalo tři roky, byla žalobci způsobena újma, přičemž samotné konstatování porušení práva nepovažoval soud prvního stupně za dostačující a nárok žalobce na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění shledal opodstatněným (§ 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb.). Při stanovení přiměřené výše zadostiučinění soud prvního stupně vycházel zejména z té skutečnosti, že trestní stíhání nemělo být vůbec zahajováno, že žalobci hrozil vysoký trest odnětí svobody v trvání dva až osm let, že trestní stíhání mělo dopad na podnikání žalobce, který jako lékař s dlouholetou praxí přeměnil své podnikání na podnikání právnické osoby, ucházel se o zaměstnání jako řadový lékař, přišel o řadu pacientů z důvodu nedůvěry, některé organizace s ním skončily spolupráci, že žalobce jako činný člen profesních organizací musel těmto organizacím oznámit, že je trestně stíhán, že nemohl školit začínající lékaře, že byl na trestní stíhání dotazován i v místě svého bydliště. Soud prvního stupně považoval za obdobný spor vedený u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 12 C 163/2013, v němž byla žalobkyni přiznána částka 300 000 Kč, shledal přiměřenou částku 400 000 Kč, a v této části proto žalobě vyhověl. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 3 o. s. ř.

Proti tomuto rozsudku podali včasné a přípustné odvolání oba účastníci.

Žalobce soudu prvního stupně vytýkal nedostatečné posouzení dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce. Zdůraznil, že trestní stíhání trvalo dlouhou dobu, že žalobce od počátku svou trestní odpovědnost popíral a že o spáchání trestného činu neexistoval žádný důkaz. Žalobce byl do té doby bezúhonným člověkem, avšak zejména po odsuzujícím rozsudku soudu prvního stupně byla jeho pověst velmi poškozena. Útrapy a stres, které žalobce prožíval, rezultovaly ve vzplanutí závažného onemocnění XXXXX. Nesouhlasil s analogií s případem sp. zn. 12 C 163/2013 a požadoval změnu napadeného rozsudku.

Změnu napadeného rozsudku požadovala i žalovaná, která nesouhlasila s formou přiznaného zadostiučinění ani s jeho výší. Namítala, že trestní řízení nebylo nepřiměřeně dlouhé, probíhalo bez prodlev, přičemž ke zproštění obžaloby došlo z důvodu odlišného hodnocení důkazů odvolacím soudem. Tvrzená újma žalobce pak nebyla v řízení před soudem prvního stupně náležitě prokázána, a analogie s případem sp. zn. 12 C 163/2013 je nepřijatelná. Setrvala na tom, že poskytnutá omluva je plně postačující.

Odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně přezkoumal podle § 212 a násl. o. s. ř. Po přezkoumání odvoláním napadeného rozsudku a postupu soudu prvního stupně předcházejícího vydání napadeného rozsudku dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání nejsou důvodná.

Podle § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Je ustálenou soudní praxí, že podle zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu; protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje. Neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1 Cz 6/90, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 35/1991, rozsudek ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001).

Stát za škodu ani nemajetkovou újmu způsobenou v takovém případě trestním stíháním neodpovídá pouze tehdy, jestliže si poškozený trestní stíhání zavinit (způsobil) sám (srov. nález Ústavního soudu ze dne 6. 9. 2011, Pl. ÚS 11/10 - 2), nebo tehdy, kdy byl poškozený zproštěn obžaloby nebo bylo proti němu trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný nebo že mu byla udělena milost anebo že trestný čin byl amnestován (§ 12 odst. 1 písm. a/ a b/ zák. č. 82/1998 Sb. per analogiam).

Podle § 31a odst. 1 citovaného zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení

výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Výše zadostiučinění přiznaného podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. na náhradu nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby nebo zastavením, musí odpovídat výši zadostiučinění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují; významnější odchylka je možná jen tehdy, bude-li soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna.

Nelze-li nalézt takový případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy (např. z titulu odpovědnosti státu za nezákonné omezení osobní svobody, nepřiměřenou délku řízení, náhrady nemajetkové újmy na zdraví ve formě bolestného nebo ztížení společenského uplatnění, újmy na osobnostních právech v rámci ochrany osobnosti, újmy z titulu porušení zákazu diskriminace podle obecné úpravy i v pracovněprávních vztazích apod.). Soud přitom neopomene uvést podstatné společné a rozdílné znaky a v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlit, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadostiučinění, tj. z jakého důvodu je přiznané zadostiučinění přiměřené ve srovnání s jiným zadostiučiněním přiznaným z jiného právního důvodu.

Nebude-li možné postupovat ani podle jiného případu náhrady nemajetkové újmy, je třeba stanovit přiměřené zadostiučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecně bylo vnímáno jako spravedlivé (např. s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy). V každém případě je primárně na žalobci, aby zvolil přesvědčivé srovnání, podle kterého jeho újma z hlediska spravedlnosti není menší než újma jiná, za kterou se přiznává minimálně žalovaná částka (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014).

V intencích shora uvedené judikatury je proto podstatné zjištění soudu prvního stupně, že usnesením Policie ČR ze dne 14. 2. 2011 bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání, přičemž nebylo zjištěno, že by si žalobce trestní stíhání zavínil (způsobil) sám. Trestní stíhání skončilo zproštěním obžaloby dne 10. 2. 2014 a důvodem pro zproštění obžaloby bylo to, že skutek, pro který byla podána obžaloba, není trestným činem. V takovém případě se rozhodnutí o zahájení trestního stíhání považuje za nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., a je tudíž dána odpovědnost státu za škodu i nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním.

V projednávané věci žalobce učinil předmětem řízení nárok na náhradu nemateriální újmy ve smyslu § 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. Při posuzování nárokováného zadostiučinění je třeba postupovat podle odstavce 2 citovaného ustanovení a nejprve zkoumat, zda samotné konstatování porušení práva je dostačující, a pokud nikoli, stanovit výši přiměřeného zadostiučinění v penězích s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

V daném případě, kdy trestní stíhání trvalo po dobu tří let a mělo negativní dopady do osobnostní i profesní sféry žalobce, odvolací soud shodně se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že konstatování porušení práva a omluva, jichž se žalobci dostalo, nejsou dostačující a je namístě odškodnění v peněžní formě.

Podle závěrů shora uvedené judikatury je při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění v první řadě třeba provést srovnání s obdobnými případy a je přítom na zejména žalobci, aby případy vykazující jednotící prvky jmenoval.

Odvolací soud nesdílí názor soudu prvního stupně o tom, že takovým obdobným případem je věc projednávaná u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 12 C 163/2013, jejímž předmětem byl nárok žalobkyně na náhradu nemateriální újmy za trestní stíhání, které skončilo zproštěním obžaloby podle § 226 písm. a) trestního řádu, neboť skutek uvedený v obžalobě se nestal. Trestní stíhání žalobkyně bylo široce medializováno na celostátní úrovni v důsledku činnosti orgánů činných v trestním řízení, které obsáhle informovaly média o průběhu trestního stíhání. Tato medializace i trestní stíhání samo o sobě mělo negativní vliv na profesi žalobkyně, která vykonávala činnost jako znalkyně, znalecké posudky jí však přestaly být zadávány a musela svou činnost přenést mimo bydliště. Žalobkyně žila v malé obci, kde došlo k narušení vazeb s lidmi z místa bydliště, kteří jí nadávali, poničili osobní automobil a tyto vztahy se neurovnaly ani po skočení trestního stíhání. Žalobkyně se psychicky zhroutila, byla pod lékařským dohledem. Z tohoto popisu je zřejmé, že uvedená věc neobsahuje dostatek shodných znaků, aby poskytnutá výše odškodnění mohla být srovnávána s projednávanou věcí. Porovnávání věci se neshoduje v důvodu zproštění obžaloby, v medializaci případu ani v dopadech na profesi a osobní život poškozených. Ostatně s tímto porovnáním provedeným soudem prvního stupně nesouhlasili ani účastníci ve svých odvoláních. Pro úplnost je třeba ještě zmínit, že ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 12 C 163/2013 bylo žalobkyni přiznáno celkem 300 000 Kč, k dovolání žalobkyně však bylo rozhodnutí odvolacího soudu zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, přičemž spor dosud nebyl pravomocně skončen.

Vzhledem k tomu, že žalobce v rámci žaloby žádné srovnání s obdobnými případy neprovedl, odvolací soud jej vyzval, aby tyto rozhodné skutečnosti doplnil. Dále žalobce vyzval, aby označil (další) důkazy k prokázání tvrzených dopadů trestního stíhání do jeho osobnostního i profesního života, neboť důkazy provedenými soudem prvního stupně k prokázání všech tvrzených okolností nedošlo. Současně žalobce poučil o následcích nesplnění této výzvy (§ 118 odst. 1, 3 o. s. ř.).

Žalobce neuvedl žádný případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, a protože takový případ není znám ani odvolacímu soudu, při stanovení výše peněžního odškodnění odvolací soud zvažoval jednotlivá kritéria tak, jak jsou citována v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011.

K povaze trestní věci a délce trestního řízení:

Žalobce byl trestně stíhán pro trestný čin podvodu, tedy majetkový trestný čin, který je obecně spojován s menší újmou než trestný čin proti životu či zdraví, v tomto konkrétním případě však žalobci hrozil vyšší trest odnětí svobody v trvání dvou až osm let, s čímž je obecně spojováno i vyšší společenské odsouzení. Žalobce tedy nebyl stíhán pro takový trestný čin, který patří k nejzávažnějším, na druhou stranu však trest, který mu hrozil, rozhodně nebyl zanedbatelný.

Trestní stíhání žalobce trvalo od 14. 2. 2011 do 10. 2. 2014, tedy tři roky, přičemž k nárůstu negativních dopadů do osobnostní i profesní sféry žalobce došlo zejména po vyhlášení odsuzujícího rozsudku soudem prvního stupně dne 20. 5. 2013. Nebylo zjištěno, že by si žalobce trestní stíhání zavinil (způsobil) sám či se na něm nějak podílel. Nelze však

souhlasit se závěrem soudu prvního stupně o tom, že trestní stíhání bylo zahájeno zcela bezdůvodně. Při zahájení trestního stíhání orgány činné v trestním řízení vycházely zejména z výpovědi spoluobviněného pacienta žalobce Jaroslava O., který tvrdil, že žalobce jako jeho praktický lékař věděl o tom, že jmenovaný Jaroslav O. se podrobil XXXXX, a tedy že došlo ke změně jeho zdravotního stavu, po níž by již neměl nárok na vyplácení náhrady za ztrátu výdělku v souvislosti s jeho pracovním úrazem. Výpověď Jaroslava O. byla podporována i vystaveným potvrzením o ukončení pracovní neschopnosti, u něhož však v průběhu trestního řízení nebylo možno učinit jednoznačný závěr o tom, že tento doklad vyplnil a podepsal právě žalobce. Vzhledem k povaze a složitosti věci nelze délku trestního stíhání hodnotit jako nepřiměřeně dlouhou, neboť pro své rozhodnutí musely orgány činné v trestním řízení opatřit několik znaleckých posudků. Právě i jejich odlišným hodnocením je mimo jiné odůvodněn zprošťující rozsudek odvolacího soudu. K závěru o tom, že skutek uvedený v obžalobě není trestným činem, pak dospěl i za použití zásady „in dubio pro reo“, neboť proti sobě stály výpovědi obviněného žalobce a obviněného Jaroslava O. a nebylo žádným způsobem prokázáno, že by došlo k nějaké vzájemné dohodě mezi nimi.

Důvod, pro který byl žalobce zproštěn obžaloby, je pak třeba zohlednit i při rozhodování o požadovaném zadostiučinění. Jak uvedl Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08, každé trestní stíhání ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, na kterého je sice do okamžiku právní moci meritorního rozhodnutí třeba pohlížet jako na nevinného, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého. Již samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, a to tím spíše, jedná-li se o obvinění „liché“, což je posléze pravomocně stvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu, podle něhož se skutek, z něhož byl jednatel obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem. Z vyloženého vyplývá, že důvod zproštění obžaloby podle § 226 písm. b) trestního řádu je pro žalobce druhý nejpříznivější, tudíž hledisko způsobené nemateriální újmy je naplněno intenzivněji.

K následkům způsobeným trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby:

Žalobce tvrdil negativní dopady trestního stíhání v několika oblastech, bylo proto na žalobci, aby jednotlivé újmy a jejich příčinu prokázal.

Především žalobce tvrdil, že v souvislosti s trestním stíháním u něj propuklo onemocnění XXXXX, a toto tvrzení dokládal lékařskými zprávami XXXXX kliniky Fakultní nemocnice Ostrava a MUDr. Olgy Z., z nichž vyplynulo, že u žalobce bylo diagnostikováno onemocnění XXXX dne 30. 3. 2011 s tím, že MUDr. Olga Z. ve své (nedatované) zprávě uvedla, že projevy onemocnění jsou podmíněny vyvolávajícími faktory, které znamenají pro organismus člověka jistou zátěž, patří sem také vysoké duševní napětí – stres a lze tvrdit, že zahájení trestního stíhání lékaře s dvacetiletou praxí vyvolá obrovské duševní napětí, stres, rozkolísání křehké imunitní rovnováhy, možnost zhoršení základního onemocnění. Odvolací soud se neztotožnil s hodnocením těchto listinných důkazů provedených soudem prvního stupně, neboť z těchto lékařských zpráv lze mít za prokázané, že u žalobce bylo onemocnění XXXXX diagnostikováno cca měsíc po zahájení trestního stíhání, nelze však mít za prokázané, že příčinou tohoto onemocnění bylo právě trestní stíhání. Odvolací soud proto vyzval žalobce k označení dalších důkazů k prokázání této skutečnosti a na toto poučení žalobce předložil zprávu MUDr. Olgy Z. ze dne 22. 9. 2016, kterou odvolací soud doplnil dokazování. Podle této zprávy projevy XXXXX jsou podmíněny vyvolávajícími faktory, které znamenají pro organismus člověka jistou zátěž, patří sem také vysoké duševní napětí – stres a lze tvrdit, že zahájení trestního stíhání lékaře s dvacetiletou praxí vyvolá obrovské

duševní napětí, stres, rozkolísání křehké imunitní rovnováhy, možnost zhoršení základního onemocnění. Je evidentní, že v této zprávě jmenovaná lékařka v podstatě jinými slovy zopakovala obsah předchozí zprávy, doplnila jej pouze v tom smyslu, že z lékařského hlediska lze tvrdit s velkou pravděpodobností, že žalobce tímto onemocněním onemocněl ve spojitosti s trestním stíháním. Po zhodnocení těchto listinných důkazů odvolací soud uzavřel, že tvrzení žalobce o tom, že příčinou jeho onemocnění XXXXX bylo trestní stíhání, nebylo prokázáno. Jakkoli nechce odvolací soud toto tvrzení zlehčovat, k tomu, aby trestní stíhání mohlo být považováno za příčinu tohoto onemocnění, muselo by být prokázáno, že nebýt tohoto trestního stíhání, k onemocnění by nedošlo. Tento závěr však z předložených listinných důkazů učinit nelze a jiné důkazní návrhy označeny nebyly.

Dále žalobce tvrdil, že trestní stíhání bylo příčinou výpovědi několika smluv o závodní preventivní péči a odlivu pacientů. K tomuto tvrzení se žalobce vyjadřoval ve své účastnické výpovědi a dále k němu předkládal listinné důkazy, konkrétně listinu ze dne 27. 5. 2013, kterou společnost XXXXX, vypověděla smlouvu o pronájmu nebytových prostor ze dne 12. 11. 2004, listinu ze dne 26. 6. 2013, kterou společnost XXXXX s.r.o. vypověděla smlouvu o poskytování pracovně lékařských služeb ze dne 27. 12. 2012, a listinu ze dne 5. 12. 2011, kterou společnost XXXXX s.r.o. vypověděla smlouvu o zajišťování závodní preventivní péče ze dne 26. 3. 2008. Odvolací soud nepovažoval tyto důkazy za dostačující, a proto i v tomto případě vyzval žalobce k označení důkazů dalších. Žalobce soudu předložil e-mailovou zprávu referentky Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR Aleny B. ze dne 22. 8. 2016, ze které bylo zjištěno, že žalobce měl na IČP 87818000 k datu 28. 2. 2011 registrováno 604 pacientů, k datu 30. 8. 2013 pak 504 pacientů a k datu 30. 1. 2013 pak 1 pacienta. Dále žalobce předložil přehled nároku na kapitační platbu Revírní bratrské pojišťovny, z něhož však nebylo možno učinit žádné podstatné zjištění. Po doplnění dokazování a zhodnocení těchto listinných důkazů odvolací soud dospěl k závěru, že za prokázané lze považovat tvrzení žalobce o tom, že trestní stíhání bylo příčinou výpovědi smlouvu o pronájmu nebytových prostor ze dne 12. 11. 2004, kterou měl žalobce uzavřenu se společností XXXXX. Tato skutečnost je prokazována účastnickou výpovědí žalobce i listinou datovanou dnem 27. 5. 2013, přičemž z časové souvislosti je zřejmé, že výpověď následovala bezprostředně po vyhlášení odsuzujícího rozsudku soudem prvního stupně dne 20. 5. 2013. Tento závěr však není možné přijmout u dalších dvou smluv, které měl mít žalobce uzavřeny se společnostmi XXXXX s.r.o. a XXXXX s.r.o. Žalobce nepředložil smlouvy samotné prokazující smluvní vztah mezi stranami, předložené výpovědi nekonkretizují výpovědní důvod, pouze odkazují na ustanovení smlouvy, a ani jednu z nich bezprostředně nenásleduje po zahájení trestního stíhání (14. 2. 2011) či po vyhlášení odsuzujícího rozsudku soudem prvního stupně (20. 5. 2013). Stejně tak neprokázáno zůstalo žalobcovo tvrzení o odlivu pacientů. Žalobce ve své účastnické výpovědi uváděl, že přišel asi o 400 pacientů, to však nijak nekoresponduje s předloženými zprávami zdravotních pojišťoven, které navíc žalobce předložil pouze dvě. Tyto zprávy je přitom třeba hodnotit v souvislosti s dalším tvrzením žalobce, a totiž, že namísto jako osoba samostatně výdělečně činná začal poskytovat lékařskou péči v rámci společnosti s ručením omezeným. K tomu byl proveden důkaz výpisem z obchodního rejstříku společnosti XXXXX, zapsané dne 23. 9. 2013, jejímž jednatelem i společníkem je mimo jiné žalobce a jejímž předmětem podnikání je poskytování zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství. Nelze proto učinit jednoznačný závěr o tom, kolik pacientů registrovaných u žalobce odešlo k jinému lékaři z důvodu ztráty důvěry a kolik se „jen“ přeregistrovalo k právnické osobě, v níž je žalobce činný.

Dále žalobce tvrdil, že trestní stíhání mělo negativní dopady i na jeho působení v profesních organizacích. V řízení před soudem prvního stupně k tomuto tvrzení žalobce

předložil listiny prokazující, že s účinností od 1. 4. 2010 byl Ministerstvem zdravotnictví jmenován členem akreditační komise pro obor specializačního vzdělávání všeobecné praktické lékařství, že s účinností od 1. 10. 2010 byl žalobce pověřen Sdružením praktických lékařů České republiky jako zvolený předseda krajské organizace SPL ČR pro Moravskoslezský kraj s platností do 1. 10. 2011 jednat s orgány státní správy, samosprávy, zdravotními pojišťovnami i jinými organizacemi na krajské úrovni jménem sdružení, a že žalobce byl zvolen do představenstva OSL ČLK v roce 2010 na dobu pěti let a dne 17. 2. 2015 byl znovu na další pětileté období. K výzvě odvolacího soudu žalobce předložil ještě další listinné důkazy. Z potvrzení ze dne 8. 9. 2016 bylo odvolacím soudem zjištěno, že skutečnost, že je proti žalobci vedeno trestní stíhání žalobce oznámil Akreditační komise MZ ČR, tato okolnost však jeho členství v komisi neovlivnila. Z dalšího nedatovaného potvrzení bylo odvolacím soudem zjištěno, že žalobce o trestním stíhání informoval i Sdružení praktických lékařů, tato skutečnost byla sdružením projednána s tím, že bylo dohodnuto vyčkat na výsledek soudního řízení. Na základě těchto listin lze proto uzavřít, že žalobce profesním organizacím, jejichž byl členem, oznámil skutečnost, že je trestně stíhán, jeho členství v těchto organizacích však tím nebylo ovlivněno.

Po takto doplněném dokazování dospěl odvolací soud k závěru, že trestní stíhání, které trvalo tři roky a které skončilo zproštěním obžaloby, mělo negativní dopady do osobnostní sféry žalobce, zejména v oblasti jeho profesní i občanské cti. Následkem odsuzujícího rozsudku byla žalobci vypovězena smlouva, na jejímž základě poskytoval závodní péči zaměstnancům společnosti XXXXX, a žalobce byl nucen změnit formu výkonu činnosti a poskytovat lékařskou péči v rámci nově založené společnosti s ručením omezeným. Žalobce byl vystaven nepříjemným situacím tím, že profesní organizace, jejichž byl členem, musel o svém trestním stíhání informovat, a jak vyplynulo ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, musel snášet negativní reakce pacientů i okolí, v rámci trestního řízení byl zajištěn jeho zbrojní průkaz, tudíž se nemohl věnovat ani své zálibě v myslivecké činnosti.

Při úvaze o výši odškodnění soud přihlédl k rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1684/2010, v němž odvolací soud shledal jako přiměřenou částku odškodnění 100 000 Kč v případě, kdy trestní stíhání poškozené osoby pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 trestního zákona bylo zastaveno po sedmi měsících podle § 172 odst. 1 písm. b) trestního řádu a nezpůsobilo zásah do profesní oblasti. Po zohlednění povahy trestní věci, délky trestního řízení i negativních dopadů do osobnostní sféry žalobce tak, jak jsou shora popsány, a po porovnání s částkou přiznanou v řízení sp. zn. 30 Cdo 1684/2010, odvolací soud uzavřel, že v projednávané věci je namísto odškodnění vyšší, neboť trestní řízení trvalo zhruba pětinasobně déle a dopady do osobnostní sféry žalobce byly intenzivnější, a proto částku 400 000 Kč přiznanou soudem prvního stupně lze považovat za přiměřenou, i když na základě jiných kritérií.

Z vyložených důvodů odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. potvrdil, včetně závislého výroku o nákladech řízení.

O náhradě nákladů odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle ustanovení § 142 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř., když ani jeden z účastníků nebyl v odvolacím řízení procesně úspěšný.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání do **dvou** měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává u soudu prvního stupně a rozhoduje o něm Nejvyšší soud.

V Praze dne 2. listopadu 2016

Mgr. Tomáš Mottl, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Kristýna Petrásková